

ישיבת הקיבוץ הדתי – עין צורים

דף מקורות לשיעור של הרב מאיר ליכטנשטיין

בבא מציעא – דף מספר 33

בס"ד, י"ט באדר שני תשס"ג.

שליחות יד

א. הפסוקים

1. עיין בפרשיות שומרים בשמות כ"ב, ו-יב. מה ביאור המונח "אם לא שלח ידו"?
 - מה נראה לך מהקשר הפסוקים?
 - עיין בפירוש רש"י לפסוק ז' ולפסוק י'.
 - עיין בפירוש הרמב"ן לפסוק ז'.
 - ר' נצ"ב בהעמק דבר לפסוק ז'.
2. עיין באמצעות קונקורדנציה או מחשב בהופעת המונח "לשלוח יד ב..." בתנ"ך.
 - מה משמעות הביטוי?
 - מה פשר שימוש התורה בביטוי זה ביחס לשומרים?
 - במהלך לימוד מחלוקת ב"ש וב"ה חישבו האם יש זיקה בין שיטותיהם ובין האמור כאן.

ב. משנה סוף פרק המפקיד

1. משנה ב"מ פ"ג מ"ב (=מג:).
 - מה טיב הקשר בין הרישא ובין הסיפא? ראו רש"י ד"ה הטה את החבית.
 - ראו את נוסח המשנה בכ"י קויפמן.
 - עיין תוספתא ב"ק פ"י הל' לד (מה' ר"ש ליברמן עמ' 57).
 - מהו לדעתכם מהות שליחות יד לאמור במשנה זו?
2. ב"מ מד. "מנהני מילי... על כל דבר פשע".
 - על גדר שיטת ב"ש ראו מג: רש"י ד"ה החושב ובתד"ה החושב.
 - מה פשר חיוב שליחות יד במחשבה בלבד?
3. מהו הסבר חיוב שליחות יד על ידי שליח? עיין בקידושין מב: "והא דתנן השולח את הבעירה... על ידי אחר" (מד. 6 שורות מלמעלה). להרחבה - מומלץ להמשיך את העיון בסוגייה עד "וזה מתחייב".
 - האם הקביעה שיש שליחות לדבר עבירה במעילה ובשליחות יד מגלה על קשר מסויים ביניהם?
 - האם שיטת שמאי המחייב משלח לשפיכות דמים מלמדת על שליחות יד שגם בה יש חיוב משלח?

ג. מדושי הלכה

1. מכילתא דר"י, מסכתא דנזיקין, מה' הורוביץ-רבין, עמ' 300, "אם לא שלח... לצרכה".
2. מכילתא דרשב"י, מה' אפשטיין-מלמד, עמ' 201, "אם לא שלח ידו... על כל דבר פשע".